

ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

ว่าด้วยสมาชิกป่าชุมชนและกรรมการจัดการป่าชุมชน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดประเภท คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของสมาชิกป่าชุมชน และกรรมการจัดการป่าชุมชน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาชิกป่าชุมชน การเลือกตั้งคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน องค์ประกอบและจำนวนกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการดำรงตำแหน่งแทนกรรมการจัดการป่าชุมชนที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) และมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยสมาชิกป่าชุมชน และกรรมการจัดการป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกป่าชุมชน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการจัดการป่าชุมชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการนโยบายป่าชุมชนรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

สมาชิกป่าชุมชน

ข้อ ๕ สมาชิกมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกสมทบ

ข้อ ๖ สมาชิกสามัญ ได้แก่

(๑) บุคคลซึ่งเป็นผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๓๒

(๒) บุคคลซึ่งมิใช่ผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนตาม (๑) ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นเดียวกับชุมชนที่ร่วมขอจัดตั้งป่าชุมชนตาม (๑) และสมัครเป็นสมาชิกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนกำหนด

ข้อ ๗ สมาชิกสมทบ ได้แก่ บุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกท้องที่ของสมาชิกสามัญตามข้อ ๖ และสมัครเป็นสมาชิกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการประชุมชนกำหนด

ข้อ ๘ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้เคยถูกคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิก เว้นแต่เป็นการพ้นจากการเป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

(๓) เคยเป็นกรรมการของประชุมชนที่ถูกเพิกถอน ซึ่งคณะกรรมการของประชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้น ยังตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของประชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ ไม่เสร็จสิ้น และยังไม่ได้รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการประชุมชนประจำจังหวัดให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศการเพิกถอนประชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๙ บุคคลจะพ้นจากการเป็นสมาชิกประชุมชนอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ กรณีที่มีการขยายเขตประชุมชนหรือเพิกถอนประชุมชนบางส่วน และมีผลทำให้ภูมิลำเนาของสมาชิกสามัญผู้หนึ่งผู้ใดอยู่นอกเขตประชุมชนเพราะเหตุที่พื้นที่ประชุมชนถูกเพิกถอน หรือภูมิลำเนาของสมาชิกสมทบผู้หนึ่งผู้ใดมาอยู่ในเขตประชุมชนเพราะเหตุที่มีการขยายเขตประชุมชนแล้วแต่กรณี ในกรณีนี้ให้สมาชิกดังกล่าวเป็นสมาชิกประเภทเดิมต่อไป หรือจนกว่าคณะกรรมการจะมีมติให้เปลี่ยนแปลงประเภทสมาชิกได้ หรือพ้นจากการเป็นสมาชิกประชุมชน หากสมาชิกดังกล่าวประสงค์จะเปลี่ยนประเภทสมาชิกให้ยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงประเภทสมาชิกต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศการขยายเขตประชุมชนหรือเพิกถอนประชุมชนบางส่วนในราชกิจจานุเบกษา

กรณีมีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง มีผลทำให้ภูมิลำเนาของสมาชิกประชุมชนผู้หนึ่งผู้ใดเปลี่ยนแปลงไป ให้สมาชิกภาพของสมาชิกดังกล่าว ยังคงเป็นสมาชิกประเภทเดิมอยู่ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการจะมีมติให้เปลี่ยนแปลงประเภทสมาชิกหรือพ้นจากการเป็นสมาชิกประชุมชน

ให้คณะกรรมการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงประเภทสมาชิกตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับคำขอ หากพิจารณาไม่เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าสมาชิกดังกล่าวเป็นสมาชิกตามที่ได้ยื่นคำขอเปลี่ยนประเภท

หมวด ๒
คณะกรรมการจัดการประชุมชน

ข้อ ๑๑ ในประชุมชนแห่งหนึ่งให้มีคณะกรรมการจัดการประชุมชนคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ

ข้อ ๑๒ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อประกอบการยื่นคำขอจัดตั้งประชุมชนให้ตัวแทนของสมาชิกสามัญซึ่งเป็นผู้ขอจัดตั้งประชุมชนคนหนึ่งประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเลือกตั้งโดยปิดประกาศ ณ ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลอันเป็นภูมิลำเนาของสมาชิกสามัญ โดยต้องประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนการเลือกตั้ง

ข้อ ๑๓ ก่อนการลงคะแนนเสียง ให้ที่ประชุมสมาชิกสามัญซึ่งมีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวนของกรรมการที่จะได้รับการเลือกตั้ง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบคน

(๒) กำหนดวิธีการลงคะแนนเสียง

(๓) เสนอรายชื่อสมาชิกสามัญ ที่จะได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการ ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการตามที่กำหนดในข้อ ๑๗ และต้องมีสมาชิกสามัญซึ่งมีสิทธิเลือกตั้งในที่ประชุมรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน โดยผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่ออาจเป็นผู้ซึ่งมิได้เข้าร่วมการประชุมก็ได้ กรณีที่ผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการมีจำนวนไม่เกินกรรมการที่กำหนดตาม (๑) ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการโดยไม่ต้องมีการลงคะแนนเลือกตั้ง

(๔) เลือกตัวแทนสมาชิกสามัญ ซึ่งมีได้ถูกเสนอชื่อตาม (๓) จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง โดยให้เลือกสมาชิกสามัญคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในคณะกรรมการดังกล่าว

การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๔) ให้มีการลงมติโดยถือเสียงข้างมากของสมาชิกสามัญซึ่งมีสิทธิเลือกตั้งที่มาประชุม สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการตามวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๑๓ (๒)

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้เรียงลำดับรายชื่อสมาชิกสามัญซึ่งได้รับการเสนอชื่อให้เป็นกรรมการรวมทั้งผลคะแนนของแต่ละคน จากคะแนนมากไปหาคะแนนน้อย หากผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อรายใดมีคะแนนเท่ากันให้ใช้วิธีการจับสลากเพื่อเรียงลำดับที่

ให้สมาชิกสามัญซึ่งได้รับการเสนอชื่อให้เป็นการกรรมการที่ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะได้รับการเลือกตั้งตามที่กำหนดในข้อ ๑๓ (๑)

เมื่อการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งประกาศรายชื่อสมาชิกสามัญผู้ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการเลือกกันเองว่าจะให้กรรมการคนใดในคณะกรรมการเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ เลขานุการ และตำแหน่งอื่น ตามความจำเป็น

ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ข้อ ๑๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) เป็นสมาชิกสามัญ

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี

(๓) มีความรู้ มีผลงาน หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งป่าชุมชน

ในกรณีที่เป็นกรเลือกตั้งกรรมการเพื่อประกอบการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกสามัญตาม (๑) ต้องเป็นสมาชิกสามัญซึ่งเป็นผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๓๒

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และพ้นโทษมายังไม่ถึงหนึ่งปีในวันที่ยื่นคำขอเป็นสมาชิก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๖) เคยเป็นกรรมการของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนเพราะเหตุตามมาตรา ๓๘ (๒) หรือ (๓)

ข้อ ๑๘ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี และอาจได้รับการเลือกตั้งอีกได้

ข้อ ๑๙ ให้เริ่มนับวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อประกอบการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชน ให้เริ่มนับวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการตั้งแต่วันที่ที่มีการประกาศอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ในกรณีที่เป็นกรเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่แทนคณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้เริ่มนับวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการตั้งแต่วันที่ได้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งชุดใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๑๗

ข้อ ๒๒ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ประธานกรรมการกำหนดให้มีการประชุมสมาชิกสามัญเพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้นั้นเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะไม่เลือกตั้งกรรมการแทนก็ได้ และในกรณีที่ยังไม่มีการเลือกตั้งกรรมการหรือกรณีที่ไม่ต้องเลือกตั้งกรรมการแทน ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

สมาชิกสามัญซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ข้อ ๒๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่แทนคณะกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๒๐ และการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามข้อ ๒๒ ให้เลือกตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสามัญ และให้นำความในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ให้สมาชิกของป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกสมทบ แล้วแต่กรณีของป่าชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกนั้น

กรณีที่สมาชิกสามัญตามวรรคหนึ่งเป็นสมาชิกสามัญของป่าชุมชนหลายแห่ง ให้ตัดสินใจและลาออกจากการเป็นสมาชิกสามัญของป่าชุมชนแห่งต่าง ๆ เพื่อให้คงเหลือการเป็นสมาชิกสามัญของป่าชุมชนเพียงแห่งเดียว โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสามัญของป่าชุมชนทุกแห่ง แต่ไม่ตัดสิทธิสมาชิกสามัญดังกล่าวในการสมัครเป็นสมาชิกสามัญของป่าชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งใหม่ได้

ข้อ ๒๕ ให้คณะกรรมการของป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗ เป็นคณะกรรมการของป่าชุมชนนั้นต่อไปตามจำนวนและองค์ประกอบกรรมการเท่าที่มีอยู่ จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อ ๑๘

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๖ นับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่กรรมการในคณะกรรมการตามข้อ ๒๕ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามข้อ ๒๑ ให้ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่แทนคณะกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ โดยให้เลือกตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสามัญ และให้นำความในข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายป่าชุมชน